

Prædiken til 4.s.e.trinitatis, Vor Frue Kirke, d. 23. juni 2024.

Jeg er født i 1975.

30 år efter, at 2. verdenskrig var slut.

Jeg voksede op i det sønderjyske grænseland, hvor der fandtes et tysk mindretal; 'de tysksindede', som man kaldte dem.

Selv da jeg var barn, i omegnen af 40 år efter krigens afslutning, lå der en foragt for dem, som havde sympatiseret med nazisterne under krigen.

På trods af, at man var naboer, at eens børn havde gået i samme skole og havde leget på den samme vej, så kunne man dårligt tale sammen.

Eller for at være ærlig.

Det var nok mest de dansksindede, der havde svært ved at tale med de tysksindede.

Jeg har egentlig ikke indtryk af, at det var så slemt den anden vej.

Bag sådan en foragt ligger noget gemt. Der ligger en historie, en erindring om en krænkelse, om en forbrydelse.

Der ligger en mindelse, om at nazisterne var besættelsesmagt af det danske folk og fædreland, og om alt den ondskab, der var i den krig.

Ja, som der jo er i alle krige, både dengang og nu.

Det er mærkeligt, at vi ikke bliver klogere.. I denne tid er vi igen vidner til krigens gru både det ene og det andet sted i verden. Og man forstår jo ikke, hvorfor vi

mennesker ikke kan forstå, at ingen vinder, og ingen kommer styrket ud. Kunne vi dog bare holde fred.

Børn vokser op i krigen, og erindringer om krig og alt, hvad den indebærer, de nedarves jo.

Jeg var jo slet ikke født dengang under 2. verdenskrig, men som barn var jeg aldrig i tvivl om, hvem af naboerne, der holdt med tyskerne dengang.

Nu skal det ikke handle om min opvækst i det sønderjyske.

Men om hvad vi gør med de minder, vi har, om at nogen har handlet ondt imod os.

Hvad gør vi med følelsen af foragt og lysten til hævn? Hvad gør vi med vores sår? Og hvad gør vi med dem, som har såret os? Det er ikke lette spørgsmål at svare på.

Jesu ord til os i dag er: *elsk jeres fjender, og bed for dem, der forfølger jer.*

Er det ikke at forlange for meget?

Er det ikke en lidt naiv tilgang til konflikter, Jesus kommer med her?

Og en manglende forståelse for de psykologiske mekanismer, der kan være på spil mennesker imellem, når man er såret og ramt?

Og bliver kravet om at elske sin fjende ikke bare endnu et slag for den, der allerede er i knæ?

Elsk jeres fjender, siger Jesus. Dermed siger han jo også, og anerkender, at ikke alle mennesker i denne verden er vores venner.

Jesus havde selv fjender, som absolut ikke ville ham noget godt.

Så når Jesus taler om, at vi skal elske vores fjender, så er det ikke for at underkende eller se bort fra de konflikter, som opstår mellem mennesker.

Det, Jesus peger på her i bjergprædiken, er, at der er én vej ud af disse ødelæggende relationer og følelser, og det er: elsk din fjende.

Og at elske sin fjende betyder ikke nødvendigvis at nære en masse varme følelser for et menneske, som har gjort én fortræd.

For et par søndage siden var evangelieteksten den om, at man skal hade sin familie og endda sit eget liv, hvis man skal være Jesu discipel – men der handlede det jo heller om at hade sin familie og sit liv med intense fjendtlige følelser, men om at lade Gud være det allervigtigste i livet; vigtigere end familie og vigtigere, end hvad man opnår her i livet.

På samme måde med buddet om at elske fjenden, så handler det ikke om overstrømmende lyserød kærlighed overfor dem, man har det svært med.

At elske er ikke det samme som at finde sig i hvad som helst.

Man kan komme ud for, at et menneske kræver så meget plads, at det er ødelæggende for alle omkring det, og der kræver kærligheden også, at man sætter en grænse for dette menneske.

Jeg vil tro, at alle forældre kender dette ganske udmærket.

At opdrage et barn kræver, at man kan sige nej og netop sætte grænser.

At elske betyder heller ikke nødvendigvis nær kontakt.

Har man for eksempel et familiemedlem, som man altid kommer på kant med, når man ses; hvor det ofte ender i sårethed og konflikt, så kan det være mest respektfuldt at lægge en afstand til hinanden, så man ikke kommer længere ud i fjendtligheden.

Så det at elske vores fjender, må ikke forsimples.

Og det må heller ikke være sådan, at vi ikke har lov til at have den bagage med os, som vi rent faktisk har. Vi må ikke negligere sår og traumer.

Det store spørgsmål er så, om vi rent faktisk kan elske vores fjender samtidig.

Hvordan kan vi tage Jesu ord om at elske vore fjender med os, samtidig med at vi anerkender vore sår?

Jesus siger: *elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer*. Når Jesus kæder fjendekærligheden sammen med bøn, så er det måske for at fortælle os, at fjendekærligheden i særlig grad kan udfolde sig i bøn.

Ingen af os er Kristus.

Men han lader os forstå, at vi kan drage omsorg for vore fjender igennem forbøn.

Jesus gør det jo i øvrigt selv.

Da han hænger på korset, siger han: *Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.*
Bøn er at lægge noget over til Gud.

Og det gælder også dem, som vi har det svært med, dem som har gjort os ondt.

Men det er ikke bare at skille sig af med noget og give det til Gud.

Nej, det er, vil jeg påstå, ansvarsfuldt at løfte sine fjender over til Gud.

Især for eens egen skyld, så vreden og fjendskaben ikke fanger os og tærer livsmodet ihjel.

Elsk jeres fjender, siger Jesus! Tilgiv fejl, ja det, der er værre end fejl, også det, som er gjort bevidst ondt; så du ikke hænger fast i hævn og bitterhed og uforsonlighed – sådan som man gjorde i årene efter krigen, sådan som jeg begyndte med at fortælle. Elsk jeres fjender for livets skyld; det gudskabte liv, som du har fået af Gud for at gøre godt.

Det lyder uhyggeligt provokerende og uretfærdigt, men det var det, Jesus selv gjorde, da han bad for dem, der korsfæstede ham, og da han elskede dem, der svigtede ham.

Det er den vej, han også vil, at du og jeg skal følge. Det er det, vi skal se hen til, både som opmuntring og trøst! Det beder vi om hjælp til; så derfor:

Lovprisning

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,

som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed.

Amen.

Kirkebøn

Gud, du taler til os, og midt i vores uforstand hører vi, at dit ord til os er sagt i den uendelige kærlighed, som du vil, at vi skal leve i.

Gud, vi beder dig: hold os fast i din kærlighed og giv os det skub i ryggen, der skal til, før vi finder vej ud i livet.

Fortæl os, at vi er dine børn, og at vi derfor skal leve som dine børn og dele ud af den kærlighed, du giver os hver dag.

Lær os at elske uden grænser - også dem, der ikke elsker os.

Tænd dit lys, overalt hvor der er mørke: hos de ensomme, de lidende, de sultende, de forhadte, de foragtede.

Lad dit lys blive i en verden, der trues af tunge skyer - og vær du den sol, der bryder igennem og skaber liv af intet.

Vær med vor konge, Frederik d. 10, Dronning Mary, Dronning Margrethe og hele det kongelige hus.

Vær med regering og folketing.

Vær med din kirke - og med os i den.

Lad din kirke være spreder af liv og tilgivelse og kærlighed i en verden, der har så hårdt brug for det; så nedarvelsen af had får en ende.

Vær med os alle i livet, sådan som det er.

I Jesu navn,

AMEN.

Velsignelse

Lad os med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde

og Guds kærlighed

og Helligåndens fællesskab

være med os alle!